

text
Víctor Raga

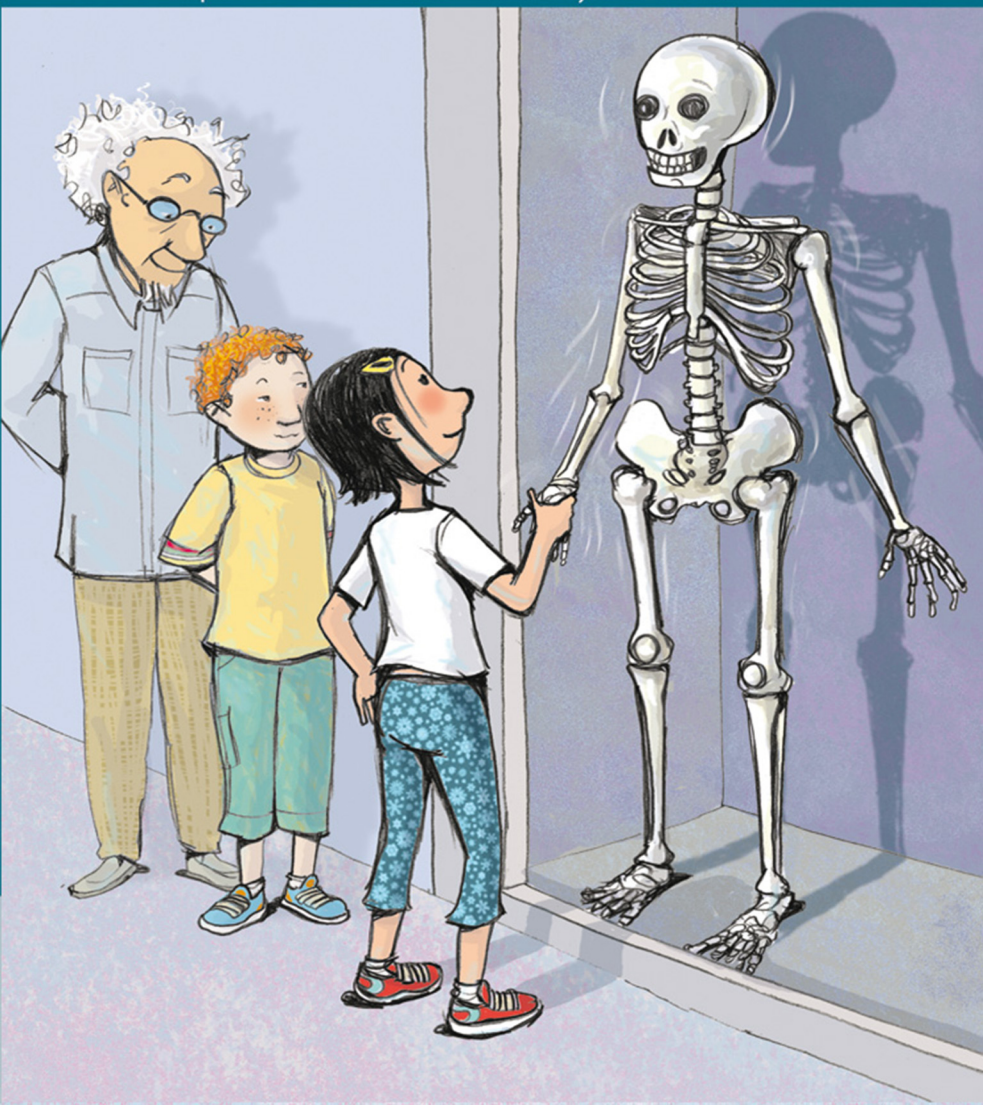

dibuixos
Montse Español

bromera

Ara sí que m'has tocat el nas!

Explora el cos humà amb el senyor Cantalombardi

Posem els cinc sentits!

Sempre que podem, Helena i jo baixem a la terrassa del senyor Cantalombardi. Ens despengem per una escaleta i en un no res arribem al seu àtic. Però això no és gens difícil, ja que vivim a la mateixa finca i anem a la mateixa escola.

Bé, els tres vivim a la mateixa finca, però només Helena i jo anem a la mateixa escola i a la mateixa classe. El senyor Cantalombardi

està jubilat, però no crec que la nostra mestra el deixi entrar a l'hora de matemàtiques. A més, ell sap multiplicar i dividir tant com ella, de manera que no crec que estiga boig per tornar a la Primària.

Helena i jo passem molt de temps junts, fent els deures o jugant. Quin remei: som veïns. Ella diu que vol ser la meua nòvia, però ho diu per fer-me enrabiari, perquè a les xiques els encanta fer la punyeta als xics i dir-los que volen ser la seua nòvia, i després no paren de dibuixar cors per les parets, amb una fletxa i la inicial del teu nom. I tothom se t'acosta i et diu: «Ei, Martí, enhorabona, ja he vist els corets. Estan per tota l'escola». I després es moren de riure per darrere. I la colla de la classe et fa besets a l'aire i tu estàs a punt de tornar-te carabassa. I al final no tens altre remei que

pegar-te amb algun idiota que no para de fer gracies.

Però això és una altra història.

Deixeu-me contar ara que un dia, a mitjan vesprada, Helena i un servidor ens vam deixar caure per la terrassa del senyor Cantalombardi. El nostre amic estava treballant al seu hivernacle, llevant les males herbes dels cossiols, i en veure'ns va alegrar la cara.

–Ei, heu vingut just a temps –va dir.

Helena va agafar una ferramenta, disposada a ajudar-lo, però ell li la va llevar de les mans.

–No, hui ja n'hi ha prou, de faena. Ara és hora de berenar.

El senyor Cantalombardi es va eixugar les mans amb un drap i ens va fer un gest perquè el seguïrem a l'interior de la casa.

–He preparat una cosa especial per a vos-

altres –va explicar–, però primer m’heu de respondre unes quantes preguntes.

–Dispare, mestre! –vaig bromejar. Tenia ganes de gresca.

–Molt bé, em podeu enumerar els cinc sentits?

Em vaig encarar a Helena. Aquestes coses ella les sap de memòria.

–La vista, el tacte, l’olfacte, el gust i...

–L’orella –la vaig interrompre, perquè venen que jo també sé alguna cosa.

–L’oïda, tros de soca –va replicar ella.

–És el mateix, no?

–No exactament, Martí, l’orella és l’òrgan extern de l’oïda.

Helena va fer un posat d’alumna de la primera fila i va preguntar.

–I quins són els òrgans dels altres sentits, senyor Cantalombardi?

–L'ull és l'òrgan de la vista. La llengua és l'òrgan del gust, i està plena de papil·les gustatives per a detectar el sabor...

–Papiquè?

–Papil·les, Martí, són les arruguetes que hi ha per damunt la llengua.

–I no els podien haver posat un nom més normal?

–Empariues, per exemple? –es va burlar Helena–. Això t'agradaria més? O t'estimaries més les Teresines gustatives?

–Ha! Ha! Ha! Em fas rebentar de riure amb les teues bromes. Vinga, continue, senyor Cantalombardi.

–D'acord, la pituïtària és...

–La pituquè?

–La pituïtària és l'òrgan de l'olfacte, Martí.

–Pitu... rità... Pitu... ria. Quines ganes de complicar-se, senyor.

–Per estrany que et resulte, tens una pituïtària a dins del nas.

–Jo? Sí, home, i què més?

–Tots en tenim.

–Per això Martí té una nàpia tan gran –va bromejar Helena.

–I per això tu tens...

El senyor Cantalombardi em va eixir al davant:

–Pareu de discutir, per favor. A veure, sabeu quin és l'òrgan del tacte?

Em vaig afanyar a contestar. Aquesta resposta no me la llevava ningú.

–Les mans.

Aleshores Helena em va fer un pessic que em va fer xisclar.

–Tota la pell, tros de bleada.

–Ai! Si em tornes a pessigar t'inflaré la pituïcomesdiga amb un colp de puny, m'has sentit?

–Guapo.

–Senyor Cantalombardi, mire què diu –vaig protestar–, m'està dient guapo.

El senyor Cantalombardi es va agafar el cap i va sospirar.

–I ara, amb tot el que sabeu, em podeu dir quin és el sentit més important?

Helena es va quedar en blanc. Ha!, aquesta resposta no la sabia, la llesta de pacotilla.

–La vista? –vaig endevinar.

El senyor Cantalombardi va somriure.

–Tu també penses que és la vista, Helena?

–No ho sé, potser sí.

–D'acord. Ara no us menegeu d'ací i us portaré una cosa especial.

El dia que ens vam conèixer, el senyor Cantalombardi també ens havia dit que ens esperàrem, que tenia una sorpresa per a nosaltres. En aquell moment m'havia espantat,

vaig pensar que es transformaria en un monstre menjacriatures, o en l'home del sac, i que se'ns enduria Déu sap on.

I és que s'ha d'anar molt amb compte amb l'home del sac. La iaia diu que és un individu que s'emporta els xiquets que no mengen fruita i verdura. Però ja sabeu que les iaies diuen qualsevol cosa perquè t'empasses un plat de bleda i carxofa. Així que vés a saber. En tot cas, ara sabíem que les sorpreses del senyor Cantalombardi són sempre agradables.

Al cap d'uns minuts, el nostre amic es va deixar veure a la porta de la cuina.

–Tatxan! –va exclamar.

L'home duia una safata i damunt, un parell de gelats de dues boles arruixats de fideus de xocolata i una galeta de neula. I per si això fóra poc havia encés un parell de bengales que no paraven de llançar espurnes.

—Sembla un pastís de casament —va exclamar Helena, i la molt bleada em va agafar del bracet, va ajuntar la seua cara amb la meua i es va posar a cantar una música de nòvios—. Ta ta tatà, ta ta tatà...

Me'n vaig apartar mig metre, no estava per a musiquetes. Primer no m'agrada que em palpen la cara, i segon no m'agrada que em palpen la cara. Així que li vaig dir:

—No em palpes la cara, Helena, t'avise.

Aleshores ella em va pessigar la galta com fan les iaies i em va dir que estava molt guapo quan m'enfadava.

Em vaig encendre de ràbia. Helena em trau de polleguera sempre amb la mateixa cançoneta. Però el senyor Cantalombardi, des del llindar de la porta de la cuina, ens va fer una altra pregunta que em va calmar els nervis.

–Que no voleu un gelat de vainilla i xocolate?

Veges tu, quina pregunta.

–Sí –vam respondre.

–N'esteu segurs?

–Sí –vam tornar a dir alhora.

–I us el menjareu tot?

–Sííí.

–Però, segur segur?

Tenia ganes de romanços, el senyor Cantalombardi. Clar que me'l menjaria. I tres com aquell. Que em posara a prova i veuríem si n'era capaç.

En aquell moment, el nostre amic va portar els gelats i ens els va deixar damunt la taula. M'hi vaig llançar com si me l'anaren a llevar i...

–Però si és de plàstic –va protestar Helena.

–Ens ha pres el pèl –em vaig queixar.

El senyor Cantalombardi va riure per davall del nas, però no vam saber trobar la gràcia de l'acudit.

–Els sentits ens serveixen per a conèixer les coses que ens envolten –va explicar–. Però no hi ha un sentit més important que un altre. I fixeu-vos, un sentit també ens pot enganyar. La vista, al principi, us ha fet pensar que es tractava d'un gelat, però el tacte, l'olfacte i el gust ens diuen que no ho és, veritat?

–Sí –vaig acceptar de mala gana.

Helena va girar el gelat del revés.

–Però la vista també ens ensenya que és fals. De lluny ens havia enganyat, però de prop es veu molt clar que no és bo.

–Tens raó, Helena, només volia ensenyar-vos que tots els sentits són importants i que tots cinc ens serveixen per a assabentar-nos del que passa al nostre voltant. La vista ens

permet veure les imatges, els colors, les formes i les grandàries. Amb l'oïda percebem els sons i els sorolls. Gràcies al gust i a les papil·les gustatives de la llengua notem els diferents sabors. L'olfacte ens ajuda a distingir les olors, i amb el tacte percebem si les coses són suaus o aspres, si estan calentes o fredes, o fins i tot el mal que fa un pessic, eh Martí? Què et sembla?

–Que ens hem quedat sense berenar –vaig dir fregant-me la galta allà on m'havia pessigat Helena.

El senyor Cantalombardi va esclafir a riure.

–Això prenguérem. Tinc una altra sorpresa per a vosaltres.

El nostre amic se'n va entrar a la cuina i en no arriba a un minut aparegué de nou amb una safata plena de coca de llanda i una tassa de xocolata. Aquesta vegada em vaig as-

segurar amb la vista, l'olfacte, el tacte i el gust que allò era un berenar com toca.

–Què, t'agrada, Martí?

–Que si m'agrada? –vaig respondre mentre ficava la cullera—. Vaig a menjar-me'l amb els cinc sentits.

–Amb l'orella també, rei? –es va burlar Helena.

–L'oïda, Helena, l'oïda –la vaig corregir, i em vaig endur la tassa a la boca.

Llavors, la molt bleada em va fer una es-penta i, sense voler, vaig ficar l'òrgan de l'olfacte dins de la tassa de xocolata, fins a la pituïcomesdiga. Oh, quina delícia!